

Oversigt over Plantesygdomme.

268. — Maj 1944.

Der er for Maj Maaned indkommet Beretninger fra 117 Medarbejdere; endvidere er der besvaret 781 Forespørgsler.

Lufttemperaturen laa i Maj betydeligt under Normalen, saaledes indtil omkring d. 13. fra 2 til 4° under og fra d. 13.—20. omtrent paa Normalen, dog med adskillige Undtagelser og fra d. 20.—27. atter 1 à 2° under Normalen; Maanedens sidste 4 à 5 Dage havde derimod Temperaturer paa 3—6° over Normalen, hvor Middeltemperaturen laa paa 13—16° ved næsten alle Stationer.

Maj Maanedes Nedbør blev meget stor og var for hele Landet 60 mm mod Normalen paa 42. De største Nedbørmængder maalt i Tiden fra d. 13. til d. 27. For de fleste Landsdele blev Nedbøren over Normalen, dog med nogle Undtagelser, der fremgaar af følgende Tal med Maanedens Nedbør i mm og Normalen i (): Vendsyssel 35 (43), Vestjylland 74 (42), Midtjylland 77 (44), Østjylland 61 (44), Syddanmark 66 (41), Sønderjylland 43 (46), Fyn 64 (42), Midt- og Vestsjælland 44 (36), Nordøstsjælland 49 (39), Sydøstsjælland og Møn 66 (39), Lolland og Falster 75 (42) og Bornholm 71 (34).

SYGDOMME PAA LANDBRUGSPANTER.

Sanddækning og Sandslid under Storme 17.—20. Maj foraarsagede flere Steder betydelig Skade paa mange Afgrøder. Udlægget maatte ofte saas om (Chr. Jensen, Stoholm), det samme gjaldt Roemarken (Georg Nissen, Bylderup Bov) og tillige Gul Sennep (H. Jensen, Lammefjorden).

Nattefrost og Kulde hemmede hyppigt Væksten næsten overalt i Landet, og flere Steder anrettedes betydelig Skade; først i Maanedens sidste Dage kunde Planterne vokse fra Beskadigelserne. Kaalroerne stod længe stille (Chr. Jensen, Stoholm), Kløver havde svedne Blade (J. J. Jakobsen, Grindsted), Bederoerne gik helt i Staa, og Havre efter Græs fik overalt hvide Bladspidser (S. Nørlund, Aulum), Kartofler led stærkt ved Nattefrost d. 23. (Sv. Svendsen, Tylstrup), og Kuldeskade paa Vaarsæd

var yderst almindelig, især hvor Planterne var svækket af anden Aarsag, f. Eks. Næringsmangel.

KORN.

Manganmangel, Lyspletsyge. Der blev modtaget 88 Beretninger, hvoraf 46 nævner Angreb ikke almindelige og hyppigst svage, 20 beskriver Angrebene som almindelige, men som Regel svage, og i 22 Beretninger omtales Angreb ikke. Lyspletsyge synes da som Helhed ikke at have været fremtrædende i denne Maaned.

Hos Vintersæd var Angrebene langt fremme allerede i Førstningen af Maaneden, men de var hyppigst svage, omend der fra nogle Egne meldtes om enkelte stærke Angreb baade hos Rug og Hvede (Kr. Bertelsen, Aarup; K. Bank, Ulfborg; Arne Larsen-Ledet, Grenaa) og da især paa Arealer, hvor Sygdommen plejer at vise sig (N. P. Johansen, Bjerringbro; N. Engvang Hansen, V. Hassing), og saadanne Steder var den ofte langt stærkere end sædvanlig (H. Jensen, Lammefjorden). Vaarrug synes ikke at lide saa stærkt som Vinterrug (S. Nørlund, Aulum).

Hos Vaarsæd var Lyspletsyge sent paa Færde, antagelig paa Grund af stor Nedbør samt Kulde, og blev ikke almindelig før sidst paa Maaneden. Paa særligt lyspletsyge Jorder var Sygdommen dog tidligt fremme, saaledes paa inddæmmed Fjordbund paa Lolland og Falster (Ejvind Bøgh) og i Nordfyn (J. Jeppesen Jensen). Løse og sandede Jorder viste som sædvanlig en Del Lyspletsyge (H. Konnerup Madsen, Sønderlyng), især hvor man af Frygt for Sandflugt undlader at bruge stærk Tromling af saadanne Jorder (H. Baltzer Nielsen, Sindal); enkelte Steder fik Sygdommen et kolossalt Omfang (Jørgen Larsen-Ledet, Dybvad). Dette synes i adskillige Tilfælde at kunne skyldes Brug af Kalksalpeter til lyspletsyg Jord, fordi man ikke kunde skaffe tilstrækkeligt af Svovlsur Ammoniak, hvilket fremhæves fra flere Egne (Mogens Hansen, Toftlund; J. Chr. Andersen-Lyngvad, Aalborg; A. P. Aidt, Viborg).

Der var stor Efterspørgsel efter de forholdsvis smaa Mængder Mangansulfat, der var til Raadighed, og da først og fremmest af »de faste Kunder«, hvis Jord er overkalket (Rud. Jensen, Støvring), og paa saadan Jord »har Folk været meget vaagne overfor Sygdomstegn, hvilket vel kan skyldes de høje Kornpriser og Rationering af Mangan« (N. M. Nielsen, Faarevejle). Dette synes at gælde i flere Tilfælde, »Rationering af Mangansulfat har aabenbart gjort Landmændene nervøse, for i flere Marker viste den formodede Lyspletsyge sig i Bygmarker at være Kulde i Forbindelse med Kalimangel« (O. Møller Larsen, Sorø), og »men mange Steder var det Majkulde og Nattefrost, der lavede »lyse Pletter« i Marken hos Landmænd, der aldrig før har haft nødig at bruge Mangan« (Thorvald Kristensen, Skals).

Kobbermangel, Gulspidssyge, synes ikke at have været almindelig i Maj, og selv paa Jorder, hvor den findes, er der hidtil kun iagttaget svage Angreb. Der meldtes dog om enkelte stærke Angreb (Magnus Poulsen, Nr. Nebel; Niels Mølgaard, Lemvig).

Kaliummangel synes især at have været yderst almindelig hos Byg, men Symptomerne var ofte vanskelige at skelne fra Kuldeskade, der var yderst almindelig og ofte meget stærk. Kaliummangel var dog utvivlsomt ofte Hovedårsagen til Skaden, thi det tør formodes, at kaliumhungrende Planter var særlig ømfindtlige for Kulde. Iøvrigt forekom der baade stærke og svage Angreb, hvoraf de stærkeste som sædvanlig fandtes efter Kaalroer; ogsaa efter fleraarigt Græs var Sygdommen meget almindelig (A. Pedersen, Varde). Virkning af nedfældet Ajle var i flere Tilfælde ret stor (J. Chr. Andersen-Lyngvad, Aalborg), og der saas ofte kraftige Planter efter Nedfældernes Tænder, medens der i Mellemrummene mellem Tænderne fandtes Planter med Kaliummangel (Jørgen Larsen-Ledet, Dybvad; O. Møller Larsen, Sorø); samme Billede ses, hvor der er »lagt imellem« med Ajlevognen. En stærk Kaliumvirkning blev iagttaget i Byg, hvor Markens ene Halvdel var tilført Ajle i Efteraaret 1943, thi her stod Bygget kraftigt, medens Planterne paa Markens anden Halvdel var kaliumhungrende (J. Jeppesen Jensen, Odense).

Hos Havre blev enkelte Steder iagttaget stærke Symptomer paa Kaliummangel (Arne Larsen-Ledet, Grenaa), navnlig efter Grønjord.

Fosforsyremangel synes især at være konstateret i Hede- og Udmærker, hvor den er hyppigst efter Græs, tillige ses den i nyudlagte Enge (J. Chr. Andersen-Lyngvad, Aalborg), »særlig i Marker, hvor der er foreløbet 2 Aar siden, der sidst blev tilført Staldgødning« (Engelhart Jensen, Mors), »hvor der i een af de haarde Vintre var kørt Møg ud, og Hobene ikke blev spredt helt rent, kunde Hobestederne nu iagttages som sunde Pletter i Havren« (Gunnar Danø, Struer), og »i mange Kornmarker, særlig Byg og Havre, dels i Sædsiftet, men navnlig efter ompløjede varige Græsmarker, som ikke er staldgødet i mange Aar, er der i første og anden Afgrøde stærke Symptomer paa Fosforsyremangel. Havre og Byg er rødligt anløbne i Modsætning til den graablaa Farve ved Kalimangel« (Arne Larsen-Ledet, Grenaa). Med Hensyn til Symptomerne for Fosforsyremangel, som vel næppe endnu kan hævdes at ligge helt fast for de forskellige Jordtyper og Gødskningsforhold, tillader vi os at henvise til Maanedsoversigterne: Juni 1942 og Maj 1943; Symptomerne hos Byg vil kunne forveksles med f. Eks. Symptomer for et for lavt Reaktionstal for denne Plante.

Byggets Stribesygge (*Helminthosporium gramineum*) blev fundet to Steder med svage begyndende Angreb.

Byggets Bladpletsygge (*Helminthosporium teres*) blev iagttaget to Steder, hvoraf det ene med ca. 10 % syge Planter (Peter Ørndrup, Skive).

Helminthosporium avenae fandtes paa Havre ved Sorø.

Rugens Stængelbrand (*Urocystis occulta*) omtales kun i to Beretninger.

I en tidligere undersøgt Rugmark med Fosforsyretræng blev sidst i Maaneden konstateret Angreb af Svampen *Rhynchosporium secalis* (*Marssonina*), der fandtes i Bladpletter baade paa svage og kraftige Planter; Angrebet var svagt.

BÆLGPLANTER.

Udvintring af Lucerneudlæg 1943. I 35 Beretninger omtales, at Udlægget næsten alle Vegne stod godt i Efteraaret 1943, men at et meget stort Antal Marker gik tabt og maatte pløjes i Foraaret; en Del Marker, der ikke blev pløjet, har en meget lille og ujævn Plantebestand, hvor der ses store Pletter i Marken. Om Aarsagen hertil skrives, at Bægersvamp kun er iagttaget i enkelte af de ødelagte Marker, og det samme gælder Lucerneaal. I næsten alle 35 Beretninger nævnes Frøets Herkomst (»italiensk Frø«) som Aarsagen til Tabet: »Lucernemarkerne, der blev tyndet stærkt i Vinteren 1943/44, har afgjort som første Aarsag til Tyndingen: Frø fra Avlssteder, som vi kun nødtvungent brugte. I Gødningforsøg findes ingen Udslag for bedre Overvintring« (H. Agergaard, Askov), »det anvendte Frø er af lidt blandet Herkomst« (Jacob Wested, Tystofte), og »en Lucernemark, som i Udlægsaaret i Fjor saa tæt og god ud, staar i Aar med en tynd og ringe Bestand; Frøet italiensk Lucerne« (Sv. Svendsen, Tylstrup). I nogle Tilfælde synes der at have været Lejlighed til at drage Sammenligning med Lucerne af dansk Frø: »der er dog endnu kun paavist daarlig Overvintring, hvor der har været anvendt udenlandsk Frø« (Johs. Johansen, Store Heddinge), »de fleste Lucernemarker, tilsaaet med Frø af italiensk Lucerne, staar meget daarligt; Bestanden tynd og uens« (Henry Frederiksen, Hadsten), »mon vi skal anbefale udvidet Dyrkning, saa længe vi kun har italiensk Frø?« (Math. Nissen, Graasten), og »kun meget faa Marker med en acceptabel Bestand« (J. Kr. Svenstrup, Thisted). Der synes saaledes næppe at være Tvivl om, at Hovedaarsagen til Ødelæggelsen maa søges i Frøets Herkomst, der ikke passer til vort Klima. Hvilken Del af Klimaet, der har øvet størst Indflydelse, lader sig vanskeligt afgøre med Sikkerhed, men da Vinteren var mild, tyder meget paa, at Foraarsfrost, maaske alene Nattefrost, har været skæbnesvanger for Størstedelen af de ødelagte Marker.

Rimfrostskaade, som beskrevet i Maj 1943, blev iagttaget hos Rødkløver (J. Chr. Andersen-Lyngvad, Aalborg).

Skade af Lucerneblade ved Nattefrost fandtes flere Steder.

Kaliummangel blev iagttaget adskillige Steder. Typiske Symptomer fandtes hos Rød- og Hvidkløver samt Lucerne paa Jorder, hvor Kaliumtallet var 6—8 (Henry Frederiksen, Hadsten).

Kløverens Bægersvamp (*Sclerotinia trifoliorum*). I et Forsøg ved Jyndeved er Rundbælg stærkt ødelagt i Løbet af Maj, medens Rødkløver i samme Forsøg ikke er angrebet (Frederik Heick).

Bægersvamp (*Sclerotinia* sp.) ødelagde flere Steder fuldstændig Stenkløver (den saakaldte Sødkløver), hvorom der meldtes fra: Bramminge (K. Jakobsen), Virumgaard, Lyngby (J. B. Knudsen), Vejle (Edv. Kristensen), og »Sødkløver er mange Steder ødelagt af Bægersvamp og bør sikkert benyttes med Varsomhed« (J. Chr. Andersen-Lyngvad, Aalborg).

BEDEROER.

Bormangel, Tørforraadnelse. Enkelte Frøroer med svage Angreb blev iagttaget i Skælskøregnen (H. Wraae-Jensen, Jacob Wested) og paa Stevns (Johs. Johansen, Store Heddinge).

Rodbrand omtales kun i 11 Beretninger med svage, betydningsløse Angreb, der ses hist og her.

Chr. M. Bundgaard, Ringsted, beretter om et Tilfælde, hvor udplantede Runkelroer til Frø blev mere eller mindre ødelagt ved u hensigtsmæssig Anvendelse af Kalksalpeter. Umiddelbart før Roernes Plantning blev der i Planterillen drysset Salpeter (indtil 1000 kg pr. ha) med det Resultat, at talrige Roer overhovedet ikke spirede, og andre kun spirede svagt, en Følge af de fine Siderødders Ødelæggelse af den høje Saltkoncentration. En Undersøgelse af Ledningstallet i Jordprøver fra henholdsvis uspirede og normalt spirede Roer viste følgende:

Ikke spirede Roer	8.7 — 9.0
Roer med normale Spirer	2.6 — 3.3

Ledningstallet er et Udtryk for Jordens Saltindhold. I Markjorder ligger Tallet i Almindelighed omkring 0.5 — 1.0. Ved et Ledningstal omkring 2 — 3 indtræder i Reglen en Skadevirkning (Plasmolyse), og omkring 10 kan de fleste Planter slet ikke gro.

KAALROER, KAAL O. A. KORSBLOMSTREDE.

Rodbrand nævnes i 3 Beretninger med enkelte, stærke Angreb (P. Riis Vestergaard, Samsø; Johs. Johansen, Store Heddinge).

Kuldeskade konstateredes paa indsendt Blomkaal.

Kaalskimmel (*Peronospora brassicae*) fandtes paa indsendt Blomkaal.

Graaskimmel (*Botrytis* sp.), forhen Drueskimmel, blev iagttaget paa indsendt Hvidkaal.

INDUSTRIPLANTER.

HØR.

Stormskade. »Den 26/5 om Eftermiddagen blæste der en kraftig Vestenstorm heroppe. Paa særlig udsatte Steder satte Sandflugten ind. Enkelte Hørmarker fik en saa kraftig Gennempiskning af Sandstormen, at op til Halvdelen af Planterne bagefter visnede bort. Lige efter Stormen var Planterne helt sorte at se, Vævet ituslaet« (J. Vang, Aalborg).

HANS R. HANSEN.

SYGDOMME PAA HAVEBRUGSPANTER.

FRUGTTRÆER.

Æbleskurv (*Venturia inaequalis*) blev iagttaget paa Bladene af Golden Delicious ved Farum d. 30. Maj og paa Pigeon og Signe Tillisch ved Lyngby d. 31. Maj; iøvrigt foreligger der endnu ingen Meldinger om nye Skurvangreb paa Æble.

Fra Vejle foreligger en Melding om stærkt Angreb paa de unge Æblegrene af Æbleskurv og paa de unge Pæregrene af Pæreskurv (*Venturia pirina*). Skurven er naturligvis kommet i Fjor, da Grenene endnu var Skud, nu er Grenene tillige angrebet af Kræft (*Nectria galligena*). Sygdommene findes i en Have, som ikke bliver sommersprøjtet (Bodil Friis Nielsen).

Fra Salling er indsendt Æblegrene, som havde mange Kræftskaar og tillige mange brune, indfaldne Saar rundt omkring Knopperne, forårsaget af Svampen *Gloeosporium perennans*. Træerne staar paa stærkt gødet Jord — øjensynligt for stærk gødet.

Graa Monilia (*Monilia laxa*) er sidst i Maanedene begyndt at forårsage, at Skud og unge Grene visner paa Surkirsebær.

Fersken-Blæresyge (*Taphrina deformans*) har vist sig et Par Steder ved Lyngby.

KØKKENURTER.

Fløjlsplet (*Cladosporium fulvum*) er set flere Steder Øst for Storebælt paa Smaaplanser i Potter, og alvorlige Angreb findes i Gartnerierne, hvor man »presser« Planterne med Fyring og sparer paa Luftgivningen (A. Klougart). I Jylland er Fløjlsplet endnu kun set et enkelt Sted og dér særlig i E. S. I. (Lars Hansen).

Stribesyge paa Tomat er konstateret mange Steder i Jylland, men er dog endnu ikke særlig ondartet (Lars Hansen). Øst for Storebælt er der i Almindelighed kun normale Angreb, men i et enkelt Gartneri er der set et slemt Angreb (A. Klougart). Ved Fuglebjerg er 5 % af Tomatplanterne angrebet af Stribesyge i et Hus, hvor der er foretaget Jordfornyelse med gammel Græsmarksjord og gødet stærkt med Kogødning. Det samme er set i et Gartneri i Løve By, hvor der er gødet stærkt med Svinegødning (N. Flensted-Andersen).

Mosaiksyge i Tomater er ret udbredt Øst for Storebælt; det er kun faa Gartnerier, som er helt fri, men de fleste Angreb er ikke ødelæggende. Der er dog enkelte Steder, hvor der ikke er een sund Plante (A. Klougart). I Jylland er Angrebene enkelte Steder slemme; ingen af disse Steder har der været tørret Tobak. Det ses tydeligt, at stærke Svingninger i Vejret begunstiger Sygdommen, som kan optræde ganske pludseligt og i Løbet af faa Dage forårsage, at Toppen skrumper stærkt ind og bliver plettet (Lars Hansen).

Tomatkræft (*Diplodina lycopersici*) har optraadt ondartet flere Steder.

Gummiflaad (*Cladosporium cucumerinum*) paa Agurk har optraadt flere Steder baade Øst for Storebælt og i Jylland, hvor det paa Grund af Brændselsmangel og Nattekulde i April—Maj har knebet med Nattertemperaturen. Sygdommen er kommet tidligere end normalt (A. Klougart, Lars Hansen).

Skivesvamp (*Colletotrichum lagenarium* = *C. oligochaetum*) har atter i Aar angrebet Agurker paa Fyn (Chr. Fich) og er nu ogsaa fundet et Par Steder i Jylland (Lars Hansen).

Jordbær-Meldug (*Sphaerotheca humuli*) har ved Svendborg optraadt ret omfattende paa Jordbærblade i en Have. Afpilning af de angrebne Blade og Pudring med Svovlpudder synes at have begrænset Udbredelsen (Hans Larsen).

Løgskimmel (*Peronospora Schleideni*) er konstateret paa Skalotte-løg, indsendt fra flere Lokalteter rundt omkring i Landet.

PRYDPLANTER.

Tulipan-Graaskimmel (*Botrytis tulipae*), der tidligere er kaldt Drueskimmel, har adskillige Steder været slem ved Tulipanerne. Fra Lokalteter Øst for Storebælt skrives, at det er længe siden, Sygdommen har været saa slem som i Aar. Den orkanagtige Blæst sled i Bladene og slog Huller i dem. Det fugtige Vejr gav gode Betingelser for Svampen, og Bladene er slem angrebne. I Løgmarkerne er man indstillet paa at pille Blomsterne af i Tide, og der sprøjtes en Del med Pomarsol (A. Klougart).

Baade fra Sjælland, Fyn og Jylland meldes om alvorlige Angreb i Haverne, og fra Jylland skrives, at den nogle Steder i Løgmarkerne er slem, hvor man har ladet noget Yngel ligge over fra sidste Aar (Lars Hansen).

ANNA WEBER.

SKADEDYR PAA LAND- OG HAVEBRUGSPLANTER. KORN OG GRÆSSER.

Havreaal (*Heterodera Schachtii*). Angrebene synes at være alvorlige i Aar. Vi har modtaget mange Prøver (Havre, Byg, Hvede) til Undersøgelse, der næsten altid gav positivt Resultat. Fra Aalborg skrives: »Havreaal bemærkes meget almindeligt i Aar, i Særdeleshed i Havre efter Byg, og der er allerede pløjet Marker om. Det er iøjnefaldende, at Havreaalene kan føres rundt med Sandstormene, men det saa vi ogsaa i 1939 efter Stormen i 1938« (J. Chr. Andersen-Lyngvad). Fra Grenaa skrives, at Angrebene er stærkere end de nærmest foregaaende Aar (A. Larsen-Ledet). Fra Øster Lindet, Kolind o. a. Steder i Nordslesvig skrives ogsaa om stærke Angreb.

Tusindben (*Julidae*). Fra Øster Lindet skrives om et alvorligt Angreb i Byg. Arealet maatte omsaas. Kærnerne og de underjordiske Stængeldele blev angrebet (E. Boesen). Ogsaa paa Stevns, hvor flere Tdr. Land maatte omsaas (K. Iversen), og flere andre Steder gik det ud over Byg. Smælderlarver se Diverse.

Jordloppelarver (*Crepidodera ferruginea*). Et Angreb saas ved Brørup i Byg efter 3. Aars Græs (A. Dam Kofoed).

Knoporme (*Agrotis tritici*). Angreb, der maa skyldes Hvedeuglens Larve, er fundet i Korn ved Ubby (H. Christiansen), paa Hamp ved Grenaa (A. Larsen-Ledet) og paa Tobak i Vends Herred (Kr. Bertelsen).

Hvidaksuglens Larve (*Hadena secalis*). Et enkelt ret stærkt An-

greb er fundet i Rug paa Aarhuseggen. Ca. 10 % af Straaene var pletvis overgrøvet (J. Pedersen).

Stankelbenlarver se Diverse.

Haarmyglarver (*Bibio spp.*). Der er rapporteret Angreb i Byg efter Roer fra Skælskøregnen (H. Wraae-Jensen), Sydsjælland (P. Grøntved), Gørlev (Stanley Jørgensen), Faarevejle (F. K. Damgaard) og Skærbæk (A. Buchreitz). At Angrebene begunstiges af foraarsudbragt Staldgødning til Roerne, bemærkes som sædvanlig. Fra Gørlev skrives, at der endnu d. 11. Maj var dobbelt saa mange Larver som Pupper i Jorden. Senere i Maaneden begyndte Myggene at sværme kraftigt mange Steder.

Larver af Arten *Bibio ferruginatus* angreb Cyclamenknolde i et Gartneri paa Sjælland.

Fritfluelarver (*Oscinis frit*). Der foreligger talrige Meddelelser om svage eller ubetydelige Angreb i Vaarsæd. Kun fra Fyn (Arne Hansen) meldes om et ret stærkt Angreb i Havre.

Snegle se Diverse.

BÆLGPLANTER.

Kløveraal (*Tylenchus dipsaci*). Fra Nordthy skrives, at der fandtes Rødkløveraal i 11 Landbrug og Hvidkløveraal i 5 (J. Kr. Svenstrup). Paa Morsøegnen iagttoges et stærkt Angreb i en varig Græsmark med Morsø Øtofte Hvidkløver (A. Diederich).

Lucerneaal (*Tylenchus dipsaci*). Paa Aarhuseggen saas et Angreb i en Mark, der laa paa en Skraaning, og den viste tydeligt, hvorledes Smitten med Overfladevandet hurtigt kan føres ned ad en saadan Bakkeskraaning (A. Diederich). Om alvorlige og tiltagende Angreb skrives fra Skælskør (H. Wraae-Jensen).

Bladrandbiller (*Sitona lineata*). Fra Svendborg Amt skrives: »I mange Haver meget ondartede Angreb. Billerne har helt kunnet sætte Ærterne i Staa« (H. Larsen).

BEDER.

Den matsorte Aadselbille (*Blitophaga opaca*). Angrebene har hidtil kun haft ringe Betydning. Kun 7 Indberetninger omtaler stærke Angreb. 37 melder om svage, og i 17 Indberetninger skrives, at Angreb ikke er set. Det fremhæves ofte, at Billerne er i Overtal, og at Larverne først nu er begyndt at vise sig. Fra Hobroegnen skrives saaledes: »Først i de sidste Dage af Maaneden begyndte saavel Biller som ganske smaa Larver at vise sig« (B. Jacobsen). Fra Varde: »De første to Meddelelser om Angreb af truende Karakter er netop indgaaet i Dag — d. 1. Juni (A. Pedersen).

Endnu er det altsaa for tidligt at fælde nogen endelig Dom om Angrebets Betydning i Aar, men Larvernes sene Optræden og Roernes hastige Vækst er gunstige Kendsgeneringer.

Runkelroebillen (*Atomaria linearis*). Fra Næsgaard skrives, at Billen har foraarsaget nogen Skade (H. Rasmussen). Fra Falster skrives

yderligere om nogle Angreb, der medførte delvis Omsaaning. Der synes dog ogsaa at have været Tusindben med i Spillet (Johan H. Rasmussen).

Smælderlarver se Diverse.

Stankelbenlarver se Diverse.

Bedefluen (*Pegomyia hyoscyami*). Der foreligger en Række Indberetninger baade fra Jylland og Øerne om stærk Ægbelægning. De første Miner er iagttaget i Salling (P. Ørndrup) og Nordthy (J. K. Svenstrup) samt ved Aalborg (J. Chr. Andersen-Lyngvad).

Snegle se Diverse.

KORSBLOMSTREDE.

Kaalthrips (*Thrips angusticeps*). Fra Aarhusegnen skrives om et ualmindelig ondartet Angreb i en Kaalroemark. Angrebet var meget værre, hvor Hør var Forfrugten, end efter Korn (A. Diederich). Paa Oddereggen fandtes enkelte, ret haarde Angreb efter Hør. Ompløjning er foretaget i et enkelt Tilfælde (Worm Nielsen). Om Angreb skrives endvidere fra Rørby (Jørg. Jensen) og Kalundborgegnen (Stanley Jørgensen).

Glimmerbøsser (*Meligethes aeneus*). Der er indløbet 23 Beretninger om stærke og 10 om svage Angreb. Angrebene karakteriseres ofte som ualmindelig ondartede, og Mangelen paa Bekæmpelsesmidler gør sig ofte gældende. Om Virkningen af Gesarol foreligger endnu kun en enkelt Udtalelse (der er gunstig). Trods Faren for Bierne har man nogle Steder anvendt Arsenik-Cryocidpudder.

Smælderlarver se Diverse.

Jordlopper (*Phyllotreta spp.*) Af de 62 indkomne Beretninger melder kun de 12 om kraftige Angreb, de øvrige karakteriserer Angrebene som svage eller helt uden Betydning. Omsaaning er kun foretaget i ringe Udstrækning. Fra Sydsjælland skrives: »Der var stærke Angreb i de varme Dage omkring d. 12. Maj. Angrebene blev standset af det kolde Vejr, og da Varmen kom igen i Slutningen af Maaneden, var Kaalroerne saa store, at Jordlopperne ikke kunde ødelægge dem« (P. Grøntved). Fra Virumgaard: »Saavel Gul Sennep som Kaalroer har været kraftigt angrebet af Jordlopper. Gentagne Pudringer med Cryocid og Gesarol har hemmet Angrebet« (J. B. Knudsen). Fra Haslev skrives, at der er opnaaet særdeles god Virkning med Pudring med Melkalk (150 kg pr. ha), og at Forsøget fortsættes (S. R. Jensen). Om god Virkning med Gesarol skrives endvidere fra Malling (S. E. Bertelsen).

Snudebiller (*Ceutorrhynchus contractus*) gnavede Kaalroer paa Jordloppevis ved Haderslev (Fr. Nielsen).

Stankelbenlarver se Diverse.

Snegle se Diverse.

INDUSTRIPLANTER.

HØR.

Stankelbenlarver se Diverse.

HAMP.

Stankelbenlarver se Diverse.

Knoporme se Korn.

TOBAK.

Stankelbenlarver se Diverse.

Knoporme se Korn.

FRUGTTRÆER OG FRUGTBUSKE.

Æblebladloppen (*Psylla mali*). Fra Odense skrives om stærke Angreb paa usprøjtede Træer (Erland Jørgensen).

Bladlus (*Aphididae*). Flertallet af Indberetningerne melder om kraftig Optræden af Bladlus, selvom det ofte fremhæves, at det kolde Vejr har virket hemmende. Fra Himmerland skrives: »Bladlusene er i Øjeblikket i stærk Tiltagen paa Frugttræerne, og det ser ikke ud til, at Mariehønsene mere kan holde dem nede, selvom de utvivlsomt har gjort et godt Indhug paa dem« (Chr. Oksen). Fra Hornum: »Bladlusangrebene kom tidligt og har holdt sig. Den sparsomme Beholdning af Nikopren er gemt til Sprøjtning efter Blomstringen og varmere Vejr, saa Nikotinen kan virke fuldt ud. Der er ualmindelig mange Mariehøns i Aar« (Hakon Sørensen).

Stikkelsbærhvepsen (*Pteronus ribesii*). Fra adskillige Egne meldes om usædvanlig ondartede Angreb af dette Skadedyr. Da man savner Derrispudder, anbefales Sprøjtning med Cryocid (1 %). Konsulent H. Nielsen i Holbæk havde d. 1. Juni 20 Opringninger angaaende Stikkelsbærhvepsen og anbefalede i et Dagblad Cryocid. Dagen efter havde Materialhandelen 270 Ekspeditioner af Cryocid!

Ribsmøllet (*Incurvaria capitella*). Fra Horsens skrives, at Endeknoppen paa Solbær meget ofte er angrebet (Chr. A. Nørholm). Fra Hammel meldes ogsaa om Angreb paa Solbær.

Knopviklerlarver (*Olethreutes*, *Tmetocera*). Fra Esbjerg og Varde skrives, at disse Larver synes særlig talrige paa Frugttræerne i Aar (M. Sørensen).

Frostmaalerlarver (*Cheimatobia brumata*). De fleste Indberetninger lyder paa svage eller betydningsløse Angreb, men der gives et Par Undtagelser. Fra Esbjerg skrives saaledes, at der synes at være usædvanlig mange Larver (M. Sørensen). Fra Fyn skrives: »Angrebene har været slemme i mange Beplantninger, særlig hvor de fornødne Sprøjtninger ikke har været foretaget. Sprøjtning med 1 % Gesarol synes at have virket ret godt« (R. Hansen). Fra Gudme skrives: »Mange Steder er anvendt Calciumarsenat før Blomstringen og i tæt Klynge med godt Resultat. Der er endnu ikke iagttaget nogen Skadevirkning. Mange anvender Cryocid, idet de af bitter Erfaring er bange for at anvende Calciumarsenat« (H. Møller).

Guldhalen (*Euproctis chrysorrhoea*). Larven af denne Sommerfugl optræder i enormt Antal paa Øen Nyord (ved Møen), hvor den truer med

at afribbe alt, hvad der findes af Frugttræer, Eg, Tjørn, Mirabelhække og Slaaen. Befolkningen paatænker at sprøjte alle Træer og Buske med Calciumarsenat.

Frugttræspindemiden (*Paratetranychus pilosus*). Kun i 6 af de 20 Indberetninger tales om stærke Angreb af »Rødt Spind« paa Frugttræerne. Fra Sjælland meldes saaledes: »Hvor der ikke er sørget for at holde Spindet nede med Svovlpræparater i Sommeren 1943, er der slemme Angreb allerede nu. I et enkelt Tilfælde udfoldede Bladene sig ikke, fordi Spindemiderne ødelagde dem i Udspringet« (A. Klougart).

KØKKENURTER.

Øresnudebiller (*Otiorrhynchus ligustici*). Ved Trørød optraadte disse store Biller i enormt Antal i et Jordbærstykke, hvor de gjorde betydelig Skade. De kom fra en tilstødende Lucernemark, hvor Larverne har levet i Jorden.

PRYDPLANTER.

Haarmyglarver se Korn.

Mider (*Tarsonemus* sp.). Fra et Gartneri ved Frederiksdal indsendtes *Cissus antarcticus* med Angreb af disse meget smaa Mider, der har gjort sig bemærket ret ofte i de senere Aar.

DIVERSE.

Oldenborrer (*Melolontha vulgaris*). Paa Roskildeegnen sværmede Oldenborrerne i meget ringe Antal d. 13/5, men saas ikke senere (M. Greve). Ret store Sværme saas ved Haslev (Sv. R. Jensen), og ved Sorø fløj Billerne i betydeligt Antal, dog ikke i egentlige Sværme (N. Flensted-Andersen). I Sydsjælland bemærkedes ingen Sværme, men enkelte Oldenborrer saas flyvende sidst i Maaneden (P. Grøntved). Fra Abed skrives om kraftig Sværmning d. 21/5 (E. Vestergaard). I ringere Antal viste O. sig i Trinderup Krat sidst i Maaneden (B. Jacobsen). Om nogen Larveskade meldes fra Sorø og Omegn, hvor det gik ud over saavel træagtige som urteagtige Planter (Ejner Jensen), samt fra Borupegnen, hvor Larverne fandtes i Byg uden nogen større Skadevirkning. I flere Tilfælde har Fuglene pillet Larverne op — pletvis omtrent 100 % Renspilning (Chr. M. Bundgaard).

Smælderlarver (*Agriotes* spp.). Af de 45 indkomne Beretninger melder de 41 om stærke, ofte særdeles ondartede Angreb. Som sædvanlig er det særlig gaaet ud over Vaarsæd (Byg efter Roer!), men ogsaa Roer, Gul Sennep m. m. har været Genstand for Angreb.

Fra Roskilde skrives: »Der er sjældent set saa mange og saa ondartede Angreb af Smælderlarver som i Aar« (K. M. Nielsen). Fra Sorø: »Mange og ondartede Angreb findes overalt. I en Bedemark kom Bestanden meget uensartet op. Ved Eftersyn i Jorden fandtes en Del af Roefrøet udhulet, og ved Frøene fandtes en Del Smælderlarver, men ikke andre Skadedyr« (O. Møller-Larsen). Der kan næppe være Tvivl om, at det er Smælderlarverne, der har udhulet Frøene.

Stankelbenlarver (*Tipula paludosa*). Der er indløbet 42 Beretninger om stærke Angreb, heraf forekom de 35 i Jylland, 3 paa Fyn, 2 paa Sjælland, 1 paa Lolland-Falster og 1 paa Bornholm. 16 Beretninger melder om svage Angreb, og i 8 Tilfælde skrives, at Angreb ikke er set. Skaden er særlig anrettet i Vaarsæd, men det er ogsaa gaaet ud over Græs, Roer, Kaal, Lupin, og i mange Tilfælde er der anrettet betydelig Skade paa Tobak og Hør. Angreb er endvidere fundet i Hamp, Lupin og unge Pilekulturer. Giftklid med Calciumarsenat er anvendt i betydelig Udstrækning, men Dømmen over Virkningen er ofte mindre gunstig, dog antydes det jævnligt, at den lave Nattertemperatur kan have en Del af Skylden herfor. Vi vælger i Flæng nogle Indberetninger. Fra Tofthund: »Meget alvorlige Angreb, der sandsynligvis kan tilbageføres til den rigelige Græsvækst i Efteraaret. Udstrøning af Giftklid svigter i nogle Tilfælde, Grunden har været den lave Nattertemperatur, men det kniber ogsaa med at skaffe egnet Klid. I enkelte Tilfælde er det iagttaget, at Havregrutning i Stedet for Rugklid har vist den bedste Virkning« (M. Hansen). Fra Graasten: »Vi har ikke i mange Aar haft tilsvarende Angreb. Overvejende i Grønjordshavre. Kulden i Maj hindrede den helt gode Virkning af Giftklid« (M. Nissen). Fra Rødding: »Mange lave Arealer raserede. Det gaar ud over praktisk talt alle Kulturplanter, ogsaa Hør, der tilsyneladende yndes i særlig Grad. Bekæmpelsen med Calciumarsenat og Klid ikke saa effektiv, som da der kunde anvendes Schweinfurtergrønt« (E. Boesen). Vardeegnen: »Angrebet meget udbredt og ondartet hele Maj igennem, navnlig i Korn, men ogsaa i Roer. Af Giftklid har vi ikke altid haft tilstrækkelig Virkning — formodentlig paa Grund af det barske Vejrlig« (A. Pedersen). Fjends Herred: »Paa lave Jorder pletvis meget svære Angreb. Næsten overalt svagere Angreb i ompløjet Grønjord. Calciumarsenatens Virkning synes mangelfuld« (Chr. Jensen). Fra Bogense: »Et ret stærkt Angreb i Tobak, endda efter at Arealet havde været tilplantet 2 Gange. Tilførsel af Giftklid hjalp« (J. Hansen). Fra Nr. Nebel skrives, at Giftklid har standset Angrebene i alle Tilfælde (M. Paulsen). Om kraftige Angreb i nyanlagte Pilekulturer skrives fra Nykøbing Sj. (H. Hansen) og fra Langeskov (H. Mose Hansen), her hjalp Giftklid kun lidet.

Snegle (*Agriolimax agrestis*). Fra Øster Lindet skrives: »Ikke alene Vintersæd, men ogsaa Vaarsæd kan ødelæggende angribes af Agersnegle« (E. Boesen). Fra Graasten meldes om Angreb paa de spæde Roeplanter (M. Nissen). Fra Strueregnen skrives om et lokalt Angreb i Kaalroer efter sent nedpløjet Hvidkløver til Frø (G. Danø).

Markmus (*Arvicola agrestis*). Paa Virungaard findes pletvis Angreb i Lucernen. To Gange Udlægning af Ratin har virket og hemmet Angrebet (J. B. Knudsen). Fra Sindal skrives om et stærkt Angreb i en Moseeng (H. Baltzer Nielsen).

PROSPER BOVIEN.